

Το νέο πρόσωπο της Σχολής Δοξιάδη

Ενα εμβληματικό κτίριο για τον μοντερνισμό της μεταπολεμικής περιόδου, αυτό του Απόστολου Δοξιάδη στον Λυκαβηττό (Σχολή Δοξιάδη), αλλάζει όψη και χρήση -γίνεται συγκρότημα κατοικιών- από έναν δημιουργικό αρχιτέκτονα, τον **ΝΙΚΟΛΑ ΤΡΑΒΑΣΑΡΟ**.

ΤΟΥ **ΤΑΚΗ ΤΣΙΡΤΣΩΝΗ** helgie11@yahoo.com
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: **ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΜΑΤΙΑΤΟΣ**
matiatos@pegasus.gr

ΜΟΙΡΑΖΕΙ τον χρόνο του ανάμεσα στην Αθήνα και το Λονδίνο -τις πόλεις στις οποίες διατηρεί γραφεία η αρχιτεκτονική ομάδα Divercity, που ίδρυσε το 2004. Παράλληλα, τα τελευταία τέσσερα χρόνια διδάσκει στη φημισμένη σχολή Bartlett UCL. Έχει υπογράψει τον σχεδιασμό πολυκατοικιών, διαμερισμάτων, αιθουσών πολλαπλών χρήσεων και ξενοδοχείων σε δύο ηπείρους και έχει αναλάβει τον σχεδιασμό της μετασκευής του κτιρίου Δοξιάδη στην πλατεία Δεξαμενής, «ένα από τα λιγοστά ιδιωτικά κτίρια της Αθήνας που είναι καταγεγραμμένα στη συλλογική μνήμη, που το ξέρουν με το όνομά του οι ταξιτζήδες», αναφέρει ο κ. Τραβασάρος. «Ο ιδιοφυής αρχιτέκτονας και πολεοδόμος Κωνσταντίνος Δοξιάδης σχεδίασε το κτίριο που φέρει το όνομά του» θα πει «πάνω στις αρχές της επεκτασιμότητας και το μοντέλο του κανόβου, επεκτεινόντας και προσαρμόζοντάς το στη διάρκεια της δεκαπενταετίας 1957-1972, ανάλογα με τις ανάγκες της λειτουργίας του. Πρόκειται για ένα από τα ελάχιστα κτίρια μιας πόλης κατακερματισμένης σαν την Αθήνα, που προσφέρει χωρική συνέχεια, με συνολική δομημένη επιφάνεια 10.000 τ.μ. Συντίθεται γύρω από ένα αίθριο μέσω του οποίου κλιμακώνονται οι όγκοι του από την οδό Στρατιωτικού Συνδέσμου προς τον Λυκαβηττό, με τρόπο που εκφράζει, όπως ο Δοξιάδης έλεγε, την ισορροπία ανάμεσα σε δύο βασικά στοιχεία του ανθρώπινου πολιτισμού, την πόλη, που συμπυκνώνεται ως έννοια από την Ακρόπολη, και τη φύση, που συμβολίζει ο Λυκαβηττός».

Η μετατροπή του από κτίριο γραφείων σε συγκρότημα κατοικιών προκάλεσε συζητήσεις και αντιδράσεις. Οι εργασίες μάλιστα ανεστάλησαν για περίπου έναν χρόνο ώσπου το Κεντρικό Συμβούλιο Νεώτερων Μνημείων αποφανθεί αν το κτίριο θα κηρυχθεί ή όχι διατηρητέο. «Ενα βασικό ερώτημα στο οποίο κάθε αρχιτέκτονας μα και κάθε κοινωνία οφείλει να απαντήσει είναι το τι κάνεις με τα κτίρια που με τον καιρό μετατρέπονται σε νεκρά κύτταρα, αποστερημένα από την αρχι-

Ενα βασικό ερώτημα στο οποίο κάθε αρχιτέκτονας και κάθε κοινωνία οφείλουν να δώσουν μια απάντηση είναι το τι κάνεις με κτίρια τα οποία με το πέρασμα του χρόνου μετατρέπονται σε νεκρά κύτταρα».

κή τους λειτουργία και απλώς δημιουργούν ασυνέχειες στο σώμα της πόλης. Το μεγαλύτερο τμήμα του Κτιρίου Δοξιάδη παρέμενε κλειστό επί 15 χρόνια. Ευτύχησε παρόλα αυτά να περιέλθει στα χέρια ανθρώπων όπως ο Μίλτος Καμπουρίδης και η οικογένεια Ιωάννου, που εξαρχής αντελήφθησαν τη σημασία του και αντιμετώπισαν την υπόθεση της μετασκευής του με προσοχή και σεβασμό. Συμφώνησαν πως πρόκειται για ένα ειδικό κτίριο, κάπως σαν ένα παλιό μηχανήμα, το οποίο πρέπει να κάνεις να δουλέψει, διατηρώντας τη βασική του δομή».

Αρχιτεκτονική για τη ζωή.

Η πρόταση της Divercity -που αποτελείται από τον Νικόλα Τραβασάρο, τον αδελφό του Δημήτρη, τη Δήμητρα Καραμπελιά, τη Χριστίνα Αχτύπη και τον Χρήστο Δημητρουκά- δεν γκρεμίζει κανένα κομμάτι κτιρίου. «Μελετήσαμε κτίρια στο Αμστερνταμ, τη Βαρκελώνη,

το Βερολίνο και τελικά υιοθετήσαμε μια μικτή τυπολογία κατοικιών. Υπάρχουν ορισμένα ψηλά, διάφανα διαμερίσματα με θέα την Ακρόπολη ή τον Λυκαβηττό, άλλα πιο κλασικά διαμερίσματα, καθώς και μια κατηγορία ανεξάρτητων town houses». Από το κτίριο, το οποίο στη νέα φάση της ζωής του έλαβε το όνομα One Athens, διατηρήθηκε ο φέρων οργανισμός -ο οποίος ενισχύθηκε-, ο βασικός όγκος και η δομή, καθώς και αρχιτεκτονικά στοιχεία όπως τα κυκλικά κλιμακοστάσια. Όπως και το εμβληματικό αίθριο -αναφορά στις πηγές του ποταμού Ηριδανού- γύρω από το οποίο δημιουργήθηκαν κοινόχρηστοι χώροι, για να συναντιούνται οι ένοικοι, να κάνουν προβολές, να παίζουν τα παιδιά τους, αποκτώντας την αίσθηση ότι ανήκουν σε μία κοινότητα.

Πόσο ωραίο θα είναι να ζει κανείς σε ένα από τα 25 διαμερίσματα του One Athens; «Προσωπικά θα ήθελα

■ Νέα εποχή.

Μακέτες του κτιρίου όπως αυτό θα διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση. Ο κ. Τραβασάρος υποστηρίζει ότι οι αρχές που διέπουν το κτίριο της Σχολής Δοξιάδη δεν θα χαθούν.

να μένω, όχι μόνο για την ποιότητα της κατασκευής, τη μοναδική θέα ή τη θέση του, αλλά επιπλέον για τον μύθο και την ιστορία που μεταφέρει. Σε άλλες χώρες, ξέρετε, υπάρχει υπερηφάνεια για όποιον ζει σε ένα κτίριο με παρελθόν. Στα Gainsborough Studios του Λονδίνου, για παράδειγμα, όπου έχει γυρίσει το Lady Vanishes και τις άλλες ταινίες της βρετανικής περιόδου του Χίτσκοκ, ή στα Highbury Studios που δημιουργήθηκαν στον χώρο του παλιού γηπέδου της Αρσεναλ».

Του μεταφέρουμε την εύλογη απορία γιατί παρόλο το φαινομενικά αυξανόμενο ενδιαφέρον για την αρχιτεκτονική, όλα τα μεγάλα σύγχρονα έργα στην Ελλάδα υπογράφονται από ξένους. «Ως Έλληνας αρχιτέκτονας, με σπουδές και έργο στην Ελλάδα, που όμως έχω την ευκαιρία να βλέπω πώς λειτουργούν τα πράγματα και σε μία άλλη χώρα, θεωρώ πως τα σημεία της αφετηρίας μας είναι παραπλήσια. Έχουμε ιδέες. Ο κόπος όμως που χρειάζεται ώστε να φτάσεις από την ιδέα στο αποτέλεσμα, σε σχέση με τον κόπο που χρειάζεται ο ξένος, ο οποίος λειτουργεί σε ένα οργανωμένο πλαίσιο, είναι πολλαπλάσιος. Βιώνουμε μάλιστα μια σχιζοφρένεια. Η ακαδημαϊκή κοινότητα θεωρεί την αρχιτεκτονική ύψιστο πολιτιστικό αγαθό, ενώ η Πολιτεία και ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας θεωρούν τον αρχιτέκτονα λίγο έως πολύ περιττό! Ο Έλληνας, κατά κανόνα δεν απολαμβάνει να πληρώνει ούτε τις ιδέες ούτε τους δημιουργικούς ανθρώπους. Δύο πράγματα νιώθει υπερήφανος να πληρώνει: Τα μπουζούκια και τον γιατρό!», καταλήγει με πικρία. ■

